

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. "Калоян 1-а", 1000, София, тел 987-55-13, 986 28 61, факс 987-65-14

Изх. № 305

Дата: 15.07.2002 год

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА Р.БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

на ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ОТНОСНО: ИСКАНЕТО НА СЪСТАВ ОТ V ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД ЗА ОБЯВЯВАНЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТТА НА РАЗПОРЕДБАТА НА § 5 АЛ. 1 ОТ ПРЕХОДНИТЕ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ НА ЗАКОНА ЗА КООПЕРАЦИИТЕ ПОРАДИ ПРОТИВОРЕЧИЯ С ЧЛ. 19 АЛ. 4 И ЧЛ. 44 АЛ. 1 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА НА Р. БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ Г-ЖИ И Г-ДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Направено е искане от състав на Пето гражданско отделение на Върховния касационен съд за обявяване на противоконституционността на разпоредбата на пар. 5 ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за кооперациите поради противоречия с чл. 19 ал. 4, и чл. 44 ал. 1 от КРБ.

Атакуваната разпоредба предвижда прекратяването на кооперациите и кооперативните съюзи които не са вписани в окръжния съд в променените си съобразно изискванията на

Закона за кооперациите от 28 декември 1999 год. свои устави в срока по параграфи 2 и 3 на същите преходни и заключителни разпоредби.

Според Висшия адвокатски съвет цитираната разпоредба на пар. 5 ал. 1 не противоречи на посочените конституционни текстове .

Съгласно чл. 19 ал. 4 от Конституцията законът създава условия за коопериране на граждани и юридически лица за постигане на стопански и социален напредък; съгласно чл. 44 ал. 1 от Конституцията, гражданите могат свободно да се сдружават, но законът определя организациите, които подлежат на регистрация и реда за тяхното прекратяване.

В случая със Закона се определя редът за образуването, преобразуването, обявяването в ликвидация и прекратяването на кооперации и кооперативни съюзи, които подлежат на вписване в регистрите на окръжните съдилища, с други думи с новия закон са определени задължителните изисквания на които следва да отговарят кооперациите и кооперативните съюзи които изисквания са задължителни. Съвсем естествено при учредяването на нови кооперации няма да се допусне вписването им в регистъра на съответния съд, ако не отговарят на тези изисквания. С атакуваната разпоредба на пар. 5 ал. 1 е предвидено че съществуващите кооперации и кооперативни съюзи запазват своя статут след съобразяването на уставите им със изискванията на новия закон. Това изискване е абсолютно необходимо, защото ако тези устави не са съобразени с него ще следва да се прецени ,че дейността на съществуващите кооперации и кооперативни съюзи като незаконосъобразна. А иначе казано би следвало в тази хипотеза да се приеме, че е налице двойнствен статут на кооперациите-съществуващи и новосъздадени. Това положение би било абсурдно, защото очевидно би се накърнил принципът на равенство на правните субекти пред закона. Нещо повече би се допуснало незаконосъобразно съществуване на кооперациите. При това е ясно, че съдът в

никакъв случай не би вписал в регистъра новообразувани кооперации, чието учредяване не е станало в съгласие с изискванията на закона. Целта на регистърното производство е упражняване на съдебен контрол върху законосъобразността на учредяването на юридическите лица въобще и настъпилите промени в техния статут (така Сталев – Българско гражданско процесуално право, 2001 год. пар. 211, т. I . 2, стр. 872).

Що се отнася до твърдяното в исканото противоречие между разпоредбите на пар. 5 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за кооперациите и чл. 15 ал. 3 т.6 от същия закон се поставя проблем, чието обсъждане е без значение относно конституционността на едната или другата разпоредба. Въобще този проблем не е в рамките на компетентността на Конституционния съд , а може да се постави единствено пред общите съдилища. Впрочем подобно противоречие няма, защото решение на общото събрание е само едно от шестте основания за прекратяване на кооперация според чл. 40 от закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВАС:

/ТРАЯН МАРКОВСКИ/

